

Затверджено Вченою радою
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
«29» червня 2026 року (протокол № 15)

Введено в дію наказом в.о. ректора
№ 775-32 від «02» липня 2026 року

Головуючий
на засіданні Вченої ради

Валерій КОПІЙКА

ХАРТІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Utilitas, Honor et Gloria

Користь, Честь і Слава

Преамбула

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (далі — Університет) — класичний дослідницький університет, заснований 1834 року, упродовж усієї своєї історії слугує джерелом знань, наукової істини та високих моральних цінностей для України і світу.

Вірність девізу «Користь, Честь і Слава» зобов'язує кожне покоління університетської спільноти примножувати здобутки своїх попередників чесною діяльністю та бездоганною репутацією.

Усвідомлюючи, що довіра суспільства до результатів навчання, викладання та наукових досліджень є найвищою цінністю академічного життя, а доброчесність — невід'ємною передумовою якісної освіти і науки, університетська спільнота проголошує цю Хартію академічної доброчесності (далі — Хартія) як спільну урочисту обітницю та програмний орієнтир своєї діяльності.

Ця Хартія ґрунтується на Конституції України, законах України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і

науково-технічну діяльність», «Про фахову передвищу освіту», Статуті Університету, а також на цінностях, утверджених світовою академічною спільнотою й закріплених у Великій хартії університетів (Magna Charta Universitatum) та Бухарестській декларації етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європейському регіоні.

Спираючись на власні традиції та найкращі практики провідних університетів світу, університетська спільнота приймає цю Хартію і добровільно бере на себе зобов'язання дотримуватися проголошених у ній цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

1. Призначення та правовий статус Хартії

1.1. Хартія є стратегічним документом Університету, що визначає мету, базові цінності, принципи та засоби забезпечення академічної доброчесності, коло суб'єктів, на яких вона поширюється, та інші загальні засади утвердження культури академічної доброчесності в університетській спільноті.

1.2. Хартія проголошує спільні ціннісні орієнтири університетської спільноти та має насамперед ціннісне, світоглядне і консолідуюче призначення. Вона є основою, на якій ґрунтуються всі нормативні акти Університету з питань академічної доброчесності.

1.3. Хартія не підмінює і не замінює Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (далі – Положення), яке є основним нормативним актом Університету з питань академічної доброчесності. Конкретні правила, процедури розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, повноваження уповноваженого органу (уповноваженої особи), види порушень, заходи реагування та санкції визначаються зазначеним Положенням та іншими нормативними актами Університету, ухваленими відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» (далі – Закон).

1.4. Хартія не встановлює види порушень академічної доброчесності та не передбачає санкцій. Зобов'язання, проголошені у Хартії, мають характер добровільно прийнятих моральних і професійних зобов'язань університетської спільноти.

1.5. Положення Хартії застосовуються з урахуванням рекомендацій міжнародних організацій у сфері академічної доброчесності і не можуть тлумачитися всупереч Закону. У разі невідповідності пріоритет мають норми Закону.

2. Сфера дії та суб'єкти академічної діяльності

2.1. Дія Хартії поширюється на всіх суб'єктів академічної діяльності Університету, визначених Положенням, а саме: педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, викладачів, здобувачів освіти всіх рівнів, вступників, учасників та організаторів конкурсів, експертів у сфері освіти і науки, а також на інших осіб, залучених до освітньої і наукової (творчої) діяльності в Університеті.

2.2. Хартія поширюється на всі види академічної діяльності, що проводяться в Університеті або від його імені, зокрема: наукову, науково-технічну, науково-педагогічну, педагогічну та викладацьку діяльність; навчальну діяльність здобувачів освіти; створення, рецензування та оцінювання академічних творів і навчальних робіт; експертизу наукових проєктів; вступні випробування; організацію та участь у конкурсах; присудження наукових ступенів і ступенів освіти, присвоєння вчених і педагогічних звань; процедури внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

2.3. Приєднання до цінностей Хартії засвідчується кожним членом університетської спільноти під час вступу до Університету, зарахування на роботу або навчання, а також усією щоденною академічною практикою.

3. Мета і завдання Хартії

3.1. Метою Хартії є утвердження культури академічної доброчесності як невід'ємної складової університетського життя, формування середовища взаємної довіри, поваги та відповідальності, а також забезпечення суспільної довіри до результатів навчання, наукових досліджень і експертних висновків Університету.

3.2. Завданнями Хартії є:

- проголошення спільних цінностей, принципів і правил, якими керується університетська спільнота;
- формування у кожного члена університетської спільноти внутрішньої переконаності в неприпустимості порушень академічної доброчесності;
- сприяння запобіганню порушенням академічної доброчесності через виховання, навчання, стимулювання та особистий приклад;
- утвердження атмосфери, в якій доброчесна поведінка є природною нормою, а не наслідком зовнішнього контролю;
- консолідація університетської спільноти навколо спільних академічних цінностей.

4. Базові цінності академічної доброчесності

4.1. Університетська спільнота визнає і сповідує базові цінності академічної доброчесності, проголошені статтею 4 Закону України «Про академічну доброчесність» та визнані світовою академічною спільнотою:

- **чесність** – чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами, правдивість у поданні результатів навчання, викладання та наукових досліджень;

- **довіра** – довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема впевненість у тому, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

- **повага** – повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;

- **справедливість** – справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, створення справедливих політик Університету, послідовне та неупереджене реагування на порушення, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;

- **відповідальність** – відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;

- **стійкість** - стійкість у доброчесному провадженні академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

- **рішучість** – рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

4.2. Університет, реалізуючи право, надане частиною другою статті 3 та статтею 4 Закону України «Про академічну доброчесність», додатково проголошує цінностями університетської спільноти академічну свободу, академічну автономію та служіння суспільству, що не суперечать і доповнюють базові цінності, визначені цим Законом.

5. Принципи академічної доброчесності

5.1. Університетська спільнота керується основними принципами академічної доброчесності, визначеними статтею 4 Закону України «Про академічну доброчесність»:

- **пріоритетність виховання** – пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом

застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення, а не переважно через покарання;

- **відкритість** – відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види її порушень та відповідальність за них;

- **нетерпимість до порушень** – нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушень академічної доброчесності;

- **повага до авторства** – повага до результатів академічної діяльності іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

- **уникнення конфлікту інтересів** – добросовісне виявлення, декларування та врегулювання обставин, які можуть вплинути на об'єктивність, неупередженість і справедливість академічної діяльності, оцінювання, експертизи чи управлінських рішень.

5.2. Реалізація принципів, зазначених у пункті 5.1 цієї Хартії, є щоденним завданням кожного члена університетської спільноти.

6. Засади реагування на можливі порушення академічної доброчесності

6.1. Університетська спільнота керується такими засадами реагування на повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності, визначеними статтею 20 Закону України «Про академічну доброчесність»:

- 1) **обов'язковість і своєчасність** реагування;

- 2) **неупереджене (недискримінаційне) ставлення** до осіб, щодо яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;

- 3) **обов'язковість встановлення вини** особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;

- 4) **співмірність порушення і заходів реагування** – співмірність (пропорційність) заходів реагування характеру та наслідкам порушення академічної доброчесності;

- 5) **притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;**

- 6) **прозорість** процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення;

6.2. Університет також керується додатковими процедурними засадами реагування:

- 7) **презумпція доброчесності** – презумпція академічної доброчесності, згідно з якою суб'єкт академічної діяльності вважається доброчесним, доки порушення не буде встановлено у визначеному Законом порядку;

8) **невідворотність та послідовність** – невідворотність, послідовність і неупередженість реагування на встановлені порушення академічної доброчесності;

9) **верховенство права** – дотримання прав людини, гарантій та процедур, передбачених законодавством, під час забезпечення академічної доброчесності.

7. Засоби забезпечення академічної доброчесності

7.1. Університет утверджує академічну доброчесність переважно через позитивні засоби – виховання, навчання, формування культури та особистий приклад, поєднуючи їх із послідовним реагуванням на порушення. Засобами забезпечення академічної доброчесності є, зокрема:

- навчання з академічної доброчесності та академічного письма для здобувачів освіти і працівників Університету;
- формування культури академічної доброчесності через освітні, наукові та виховні заходи, інформаційно-просвітницьку діяльність;
- особистий приклад науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників;
- доброчесне оцінювання результатів навчання за заздалегідь визначеними, оприлюдненими і зрозумілими критеріями;
- перевірка академічних творів і навчальних робіт на наявність ознак можливих порушень академічної доброчесності;
- функціонування уповноваженого органу Університету з питань академічної доброчесності;
- забезпечення відкритості, прозорості та доступності інформації про правила академічної доброчесності;
- заохочення і стимулювання доброчесної поведінки та підтримка осіб, які добросовісно повідомляють про порушення.

7.2. Конкретний зміст, порядок застосування та реалізація цих засобів визначаються Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та іншими нормативними актами Університету.

8. Взаємні зобов'язання університетської спільноти

8.1. Усі члени університетської спільноти беруть на себе спільне зобов'язання дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, утверджувати їх власною поведінкою та сприяти їх дотриманню іншими.

8.2. Здобувачі освіти беруть на себе зобов'язання:

- самостійно і чесно виконувати навчальні завдання та власні наукові дослідження;
- належно посилається на джерела інформації та поважати права інтелектуальної власності інших осіб;
- дотримуватися правил доброчесного використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, та правил, встановлених для відповідних форм оцінювання;
- не вдаватися до обману, списування, недозволеної допомоги чи інших порушень академічної доброчесності та не сприяти цьому;
- добросовісно повідомляти про відомі їм випадки порушень академічної доброчесності.

8.3. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники беруть на себе зобов'язання:

- власним прикладом утверджувати цінності академічної доброчесності у навчанні, викладанні та наукових дослідженнях;
- дотримуватися правил академічної доброчесності під час створення академічних творів, проведення наукових досліджень та експертної діяльності;
- здійснювати доброчесне і неупереджене оцінювання за заздалегідь оприлюдненими критеріями, уникати конфлікту інтересів;
- формувати у здобувачів освіти культуру академічної доброчесності, навчати засад академічного письма та доброчесного проведення наукових досліджень;
- своєчасно та послідовно реагувати на ознаки порушень академічної доброчесності у визначеному порядку.

8.4. Університет та його керівництво беруть на себе зобов'язання:

- створювати умови для функціонування та розвитку системи забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечувати відкритість, прозорість і доступність правил академічної доброчесності та послідовність їх застосування;
- організовувати навчання з академічної доброчесності та академічного письма;
- гарантувати справедливий розгляд повідомлень про порушення з додержанням прав усіх учасників, презумпції академічної доброчесності, конфіденційності та захисту осіб, які добросовісно повідомляють про порушення;
- утверджувати академічну доброчесність як управлінський пріоритет та власним прикладом демонструвати відданість її цінностям.

9. Прикінцеві положення

9.1. Хартія затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету. Хартія оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету та є доступною для всіх членів університетської спільноти і громадськості.

9.2. Хартія застосовується з урахуванням Закону України «Про академічну доброчесність», який вводиться в дію 31 липня 2026 року, та Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

9.3. Зміни та доповнення до Хартії вносяться у тому самому порядку, що й її ухвалення. Пропозиції щодо змін може вносити кожен член університетської спільноти.

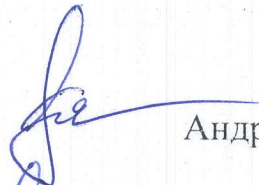
9.4. Дотримання цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, проголошених цією Хартією, є справою честі кожного члена університетської спільноти Київського національного університету імені Тараса Шевченка та запорукою доброго імені й слави Університету.

Погоджено:

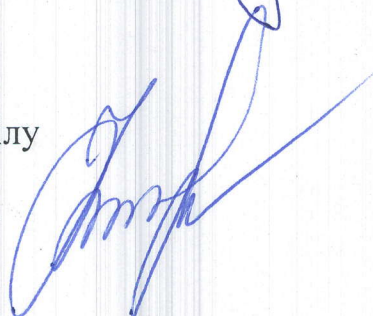
Проректор з наукової роботи

 Оксана ЖИЛІНСЬКА

Проректор
з науково-педагогічної роботи

 Андрій ГОЖИК

Начальник юридичного відділу

 Юлія КРИЛОВА